

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ФИЗИЧЕСКАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННОТО И БИБЛИОТЕЧНОТО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ, УЧИЛИЩАТА И ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Таня Пилева методист, отдел "Методичен" Народна библиотека "Иван Вазов", получено по имейл на 12.03.2020 г.	1. В чл. 62 да се добави нова ал. 3 със следния текст „В училища от 150 до 300 ученика библиотечно-информационното осигуряване се осъществява от 0,5 щат, а над 300 ученика – пълен библиотечен щат от библиотечен специалист с висше библиотечно и педагогическо образование или педагогическо образование и библиотечна квалификация“.	Не се приема	Наредбата няма за цел да регламентира щатни бройки в образователните институции, в т. ч. и на библиотечни специалисти.
		2. В чл. 62, ал. 4 – нова ал. 5 да се добави следния текст „За ефективната работа с натрупания фонд в полза на децата да се използват услугите на професионален библиотекар, според възможностите на учебното заведение“	Не се приема	Наредбата няма за цел да залага изисквания пред образователните институции относно поддържането на определени щатни бройки, в т. ч и професионален библиотекар
		3. В чл. 63, ал. 1 след текста „училищните библиотеки“ се добавя „чрез библиотечния специалист“)	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		4. Т. 4 на чл. 63, ал. 1 да се промени със следния текст „Библиотекарят провежда обучения с ученици за придобиване на умения за намиране, систематизиране, обработка, анализ и използване на информация от традиционни и електронни ресурси и глобалната мрежа“	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		5. В чл. 63, ал. 2 т. 1 текста „аудиовизуални материали“ да се замени с „електронни ресурси“	Не се приема	„Електронни ресурси“ се съдържа в текста „аудиовизуални материали“ и не е необходимо изричното им посочване

		6. В чл. 63, ал. 2, т. 2 текста „както и при възможност софтуерни пакети“ да се замени с: За по-лесно търсене в ресурсите на библиотеката при възможност се изгражда електронен каталог със специализиран софтуер.	Не се приема	Изгражда електронен каталог със специализиран софтуер се съдържа в понятието „софтуерни пакети“.
		7. В чл. 64 текста „осигурява“ се заменя с „осъществява“	Приема се	
		8. В чл. 64 се създава нова т. 1. Щатен библиотекар с висше библиотечно образование и педагогическа правоспособност или с педагогическо образование и библиотечна квалификация.	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		9. В чл. 65 т. 1 – 3 се обединяват в т. 1 със следния текст: Училищната библиотека има обособена читалня с възможност за автоматизирани работни места за достъп до електронни ресурси и глобалната мрежа. Работният кът на библиотекаря е разположен така, че да осигурява контрол над цялото помещение и справочния апарат на библиотеката.	Не се приема	В текста на проекта на наредба е дадено по-ясно обособяването на необходимите зони в помещенията в училищните библиотеки
		10. В чл. 65 се създава нова т. 2 със следния текст „зона за дискусии и прослушване на музикални ресурси“	Не се приема	„Музикалните ресурси“ са част от „Електронните ресурси“
		11. Създава се нов чл. 66 със следния текст „За ефективното функциониране на училищните библиотеки и тяхното финансиране се създават и приемат: Стандарт за библиотечно – информационно обслужване на библиотеките в системата на училищното образование; Длъжностна характеристика на библиотекар, работещ в системата на училищното образование; Правилник за дейността на библиотеките в системата на училищното образование“.	Не се приема	Предложеният текст не е предмет на настоящата наредба
2.	д.ик.н. Янка Такева – председател на Синдиката на българските учители, получено по имейл на 12.03.2020 г.	Наредбата за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие е разработена на основание чл. 22, ал. 8, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 12 от Закона за предучилищното и училищното образование. Презумпцията е, че Държавният образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване определя единните минимални и задължителни правила и норми към архитектурната и работната среда, необходима за ефективно протичане на	Становището не съдържа конкретни предложения към представените	

образователния процес в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. С това са съобразени темите и разделите на публикувания вариант. Очевидно стремежът е Наредбата за физическата среда да се придържа основно към действащите изисквания, съдържащи се в Наредба л^г2 РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата. Взети са под внимание и нормативните актове, касаещи здравните изисквания към институциите в системата на предучилищното и училищното образование, изискванията за достъпна среда, противопожарните изисквания, както и множество правила, отнасящи се до различни аспекти на физическата среда. Това като подход е приемливо. Но има и „Насоки за модернизация на физическата среда в училищата“, има и някои определения, които в нормативен акт се срещат за първи път: класна стая, кабинет и пр., въведено в широка употреба е понятието зона, съдържат се някои специални формули и т.н. Въпросът е — нужно ли е да се постъпва по такъв начин? И ако да — защо? Може би, за да разбирате едно и също нещо, когато разговаряме.

Като отчетем, че изискванията към физическата среда в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, определени в тази наредба, се отнасят до:

1. терена, сградите и помещенията;
2. достъпната и безопасната архитектурна среда;
3. физическите елементи на образователната среда — шум, осветление, температура, визуални, звукови сигнали, инфраструктура и комуникации;
4. оборудването и обзавеждането на помещенията;
5. помещенията за организиране на обедното хранене на децата и учениците;
6. подкрепящата среда.

Като добавим, че наредбата включва изискванията към видовете специални училища, и към професионалните училища, и към иновативните училища, получил се е един твърде обемист нормативен акт, труден за четене.

В мотивите към наредбата авторите са споделили как те виждат целите на наредбата. И между многото приемливи тези там е казано:

„С Наредбата за физическата среда се създават правила, понятия и изисквания, касаещи физическата среда и информационното осигуряване, които до момента не са били предмет на правна регулация.”

разпоредби от проекта на наредба

		<p>И може би за всеки мислещ човек възниква въпрос: А всичко ли подлежи на правна регулация? — и стремежът към прогрес и модерност ли, или съревнованието с водещи постижения и пр.</p> <p>Очевидно авторите на наредбата са имали предвид съвременните гъвкави модификации на класно-урочната система, както и някои иновативни системи. Това е безспорно предимство.</p> <p>Но трябва да се говори точно и ясно, на разбираем български език. В края на краищата става дума за строежа на нови сгради за образователната система, и за модернизирание на съществуващите. Става дума и за пари, които все не достигат.</p> <p>На места стилът е повече пожелателен - наредбата трябва да се изчисти от думи като „трябва“, „следва“, препоръчва се и пр.</p> <p>Не е добре с наредбата да се поставят задачи, които са неизпълними краткосрочно.</p> <p>Успокоение в това отношение внасят преходните и заключителни разпоредби. Там е казано, че наредбата ще влиза в сила поетапно, в срок до 10 години.</p> <p>Но ако това е така, защо се бърза толкова с утвърждаването на Наредбата?</p> <p>Като цяло: Извършена е колосална полезна работа.</p> <p>Би могло да се помисли върху структурирането на наредбата, или дори да не се отхвърля възможността за повече от една наредба.</p> <p>Като се има предвид и конкретната здравна ситуация в момента, би могло да се помисли срокът за утвърждаването ѝ да се удължи, за да се организират обсъждания не на цялата наредба, а на обособени части от нея, с оглед на нейното усъвършенстване.</p>		
3.	Pchanev – коментар, качен на Портала за обществени консултации на 15.03.2020 г.	1. С § 2, ал. 1 от проекта се предвижда "За заварените към влизане в сила на тази наредба процедури по откриване, преобразуване и промяна на детски градини, училища и центрове за подкрепа на личностно развитите се прилагат изискванията към физическата среда, действащи до влизането в сила на тази наредба."	Не се приема	§2, ал. 1 се отнася единствено до висящите процедури по откриване, преобразуване и промяна на образователните институции. В

		<p>Така предложения текст е доста неясен, относно практическото му прилагане, предвид, че същият се отнася единствено до "процедури" а не съществуващи положения.</p> <p>Още повече, че с ал. 2 изрично е указано, че детските градини и училища по ал. 1, след откриването, преобразуването или промяната си, привеждат физическата си среда в съответствие с изискванията на тази наредба при условията и по реда на § 1, а именно в срок до 10 години от влизането в сила на наредбата.</p>		<p>посочените в коментара съществуващи положения са уредени в §1 от наредбата.</p>
		<p>2. Предвид гореизложеното, разпоредбите придобиват и друга особеност, съгласно предвидения § 3, където се предвижда "За детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностното развитие, чиито сгради не са проектирани и изградени със съответното предназначение или чиито сгради са недвижима културна ценност се допускат отклонения от изискванията на тази наредба след разрешение на министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването, съгласувано с Министерство на регионалното развитие и благоустройството, а за сгради недвижима културна ценност и с Министерство на културата."</p> <p>Предвиждането на разрешение издавано във връзка с неприлагане на изискванията на наредбата, създава нова административна дейност/услуга предоставяна от държавните органи, като в проекта не са посочени никакви изисквания свързани с даването на подобен род разрешение.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Всеки случай, предвиден в хипотезата на § 3 е специфичен и не могат да се поставят конкретни изисквания.</p>
		<p>3. В мотивите към проекта, няма идентифицирана подобна административна услуга "разрешение на министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването, съгласувано с Министерство на регионалното развитие и благоустройството, а за сгради недвижима културна ценност и с Министъра на културата".</p> <p>въвеждането на изисквания, свързани с разрешителна дейност от страна на административните органи, каквито са министрите, следва да бъде мотивирано и посочено въз основа на какви изисквания и критерии, ще бъде извършена преценката за издаването или неиздаването на такъв вид разрешение.</p> <p>Иначе, хипотетично, следва всички заинтересовани страни, да подадат искане за такъв вид разрешение по ред, който не е установен и да получат разрешение с което да не изпълнят изискванията на наредбата, което прави нейното прилагане напълно безмислено.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>В § 3 са посочени само две категории образователни институции и не се отнася до всички от тях, като са посочени хипотезите, при които той ще се прилага.</p>

		Това следва да бъде приложено за всяко съществуващо преди влизането в сила на наредбата детски градини, училища и центрове за подкрепа на личностно развитите, които не са в процедура по откриване, преобразуване и промяна, тъй като същите са изпълнили изискванията на действащите и към момента нормативни изисквания за тяхното функциониране.		
4.	Димитър МИНЕВ Директор на Народна библиотека „Иван Вазов“ Пловдив, получено по имейл на 24.03.2020 г.	1. В чл. 62 да се добави нова ал. 3 със следния текст „В училища от 150 до 300 ученика библиотечно-информационното осигуряване се осъществява от 0,5 щат, а над 300 ученика – пълен библиотечен щат“.	Не се приема	Наредбата няма за цел да регламентира щатни бройки в образователните институции, в т. ч. и на библиотечни специалисти.
		2. В чл. 62, ал. 4 – нова ал. 5 да се добави следния текст „При възможност за ефективната работа с натрупания фонд в полза на децата да се използват услугите на професионален библиотекар, според възможностите на учебното заведение“	Не се приема	Наредбата няма за цел да залага изисквания пред образователните институции относно поддържането на определени щатни бройки, в т. ч и професионален библиотекар
		3. Т. 4 на чл. 63, ал. 1 да се промени със следния текст „Библиотекарят провежда обучения с ученици за придобиване на умения за намиране, систематизиране, обработка, анализ и използване на информация от библиотечно-информационните ресурси и глобалната мрежа“	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		4. В чл. 63, ал. 2 т. 1 текста „(вкл. периодични издания, аудиовизуални материали и други)“ да се премахне	Не се приема	Текстът е уточняващ
		5. В чл. 64 текста „осигурява“ се заменя с „осъществява“	Приема се	
		6. В чл. 64 се създава нова т. 1. Щатен библиотекар с библиотечно правоспособност.	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		7. Създава се нов чл. 66 със следния текст „За ефективното функциониране на училищните библиотеки и тяхното финансиране се създават и приемат: Стандарт за библиотечно – информационно	Не се приема	Предложеният текст не е предмет на настоящата наредба

		обслужване на библиотеките в системата на училищното образование; Длъжностна характеристика на библиотекар, работещ в системата на училищното образование; Правилник за дейността на библиотеките в системата на училищното образование“.		
5.	Лъчезар Стоянов Карталов - Директор на ДГ „Снежанка”, град Гоце Делчев, получено по имейл на 24.03.3030 г.	1. Във връзка с проекта на Наредба за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центрове за подкрепа за личностно развитие, Ви давам следните препоръки, свързани със съществуващата материална база в момента. Поради различен тип сгради и проекти през годините предполагам, че строените през 50 и 60-те години сгради се отличават с по-малка площ и по-висока височина на помещенията на занималните. В същата връзка част от занималните са организирани и като занимални спални с шкаф легло намиращи се в занималните, които преди лягане се свалят за спане на децата. Това прави помещения от 60 м ² да не отговарят на изискванията, тъй като не може да се смятат за отделни обособени зони (занимални и спални). При височина на помещенията от 3,60 метра би могло да се направи спалня на 2-ри етаж, което ще изисква допълнително финансиране но ще бъде ли и безопасно?	Не се приема	Посочените изисквания са предмет на разпоредбите на вече приетите Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини и Наредба № РД-02-20-3 от 2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата. В проекта на наредба не се поставят различни или нови спрямо тях изисквания.
		2. Според типа детска градина, в която работя е необходимо да се промени наредбата като се взема предвид кубични метри, а не квадратни за съществуващи сгради.	Не се приема	Виж мотивите по т. 1
		3. В чл.18 максималният брой на деца в група ще се определя при спазване изискванията за минимална площ за дете, което в моя конкретен случай от приети 25 деца в занималня/спалня от 60 м ² трябва да отпишем 13 деца и оставим 12 деца, които няма да бъдат достатъчни за осигуряване на необходимия персонал за отглеждане и възпитанието им. При построена сграда през 1952 година, и липса на възможности за разширението и просто	Не се приема	Посочената площ на дете в занималня/спалня са предмет на вече приетите Наредба № 3 от 2007 г. за здравните

		<p>няма да се справим по никакъв начин освен със съкращаване на групи и съответно по-малко приети деца.</p>		<p>изисквания към детските градини и Наредба № РД-02-20-3 от 2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата.</p>
		<p>4. Моето предложение е в капацитета на ДГ, да се включат, коридори и спомагателни помещения необходими за работата та на една група и при определени преустройства, там където има брой деца според нормативите и желанията на родителите, да се допусне да работят до построяване на нови съвременни училища и градини. Би могло да се помисли и за евентуално измерване в кубични метри, като така ще имаме шанс да запазим капацитета на детската градина до евентуално ново построяване, въпреки, че в този момент капацитета е пълен, сградата е топлоизолирана и има необходимите условия за труд, възпитание и обучение.</p> <p>Скромното ми мнение, е че на практика ще се приеме наредба, която, както наредба за дворовете и площадките от 2009 г., или ще бъде отлагана до безкрай, или ще се инвестира мащабно до построяване на нови ДГ.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Капацитетът е обвързан с необходимата площ на едно дете полагаща се занималня/спалня съгласно вече приетите Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини и Наредба № РД-02-20-3 от 2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата.</p>
<p>6.</p>	<p>Българска библиотечно-информационна асоциация (ББИА), получено по имейл на 24.03.2020 г.</p>	<p>1. В чл.63, ал.3 точката в края на изречението да се махне и да се допълни „минимум два пъти годишно и се прочиства от ненужни документи по утвърдени от ръководството на училището правила“.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Преценка за допълването с нови книги е решение на конкретната образователна</p>

			институция, в зависимост от делегирания им бюджет и интереса на учениците.	
		2. Да се създаде нова ал.4 към чл.63 със следния текст: “Годишният норматив за набавяне на нови книги и други източници на информация е 1% от годишния стандарт за издръжка на ученик или не по-малко от една книга на ученик годишно.	Не се приема	Виж мотивите по т. 1
		3. Чл. 64, т.5 след „квалифициран“ думата „служител“ да отпадне и да се замени с „библотечен специалист с минимална образователно-квалификационна степен „бакалавър“. След „както и за“ текстът да се замени с „индивидуална и групова работа с децата и учениците“. Мотиви Направените предложения ще гарантират поддържането на актуални съвременни библиотечни фондове, които отговарят на потребностите на децата и учениците. Основна причина за ниската ефективност на училищните библиотеки са остарелите и неактуални издания в библиотечните фондове. Към настоящия момент в голяма част от училищните библиотеки се съхраняват остарели и непрофилни издания, за да се поддържа солиден по обем библиотечен фонд. Училищните библиотеки трябва да притежават актуални, съвременни носители на информация по съдържание и по вид на носителите, отговарящи на профила на съответното училище, даващи възможности за ефективно библиотечно-информационно обслужване. Предложение №2 ще гарантира финансовото обезпечаване на обновяването на библиотечния фонд. То може да се прецизира в зависимост от броя на учениците в училищата. Например за училища с над 800 ученици нормативът да бъде 0,5% от годишния стандарт за издръжка на всеки ученик или 0,5 книги годишно. От съществено значение е също така какъв специалист ще работи с децата и учениците в училищната библиотека. Предложението ни е библиотечното обслужване да се извършва от квалифициран библиотечен персонал с необходимото висше образование. В страната подготовката на библиотечни специалисти се извършва в УниБИТ, СУ „Св. Климент Охридски“ и ВТУ „Кирил и Методий“, така че са налице необходимите предпоставки за предлаганата промяна в текста.	Приема се частично	Наредбата няма за цел да регламентира щатни бройки в образователните институции, в т. ч. и на библиотечни специалисти.

7.	<p>Фондация "За нашите деца", качен на Портала за обществени консултации на 25.03.2020 г., получено по имейл на 25.03.2020 г. и получено в деловодната система на МОН с вх. № 1105-39 от 25.03.2020 г.</p>	<p>1. Фондация „За нашите деца“ приветства разработването на проект на Наредба за физическата среда и информационното и библиотечно осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа на личностното развитие, която регламентира и последния държавен образователен стандарт по Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Въвеждането на единни минимални и задължителни правила и норми към архитектурната и работната среда е стъпка в правилната посока, която следва да гарантира ефективен образователен процес в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и създаването на нова, модерна и отговаряща на потребностите на съвременните деца среда.</p> <p>Общи коментари</p> <p>Подкрепяме нововъведението със създаването на природен кът (с включени опитни полета) на открито или закрито в детската градина като пространство за учене, игра и експериментиране с природни материали. Според нас, при предоставянето на грижи и образование в ранна детска възраст, от решаващо значение е осигуряването на условия за свободна игра в среда, която подкрепя самостоятелността и независимостта на децата, в която чрез преки наблюдения и преживявания да учат, да откриват света и да увеличават интереса към ученето. Детските заведения следва да предлагат безопасна, грижовна и насърчаваща среда и да осигуряват социално, културно и физическо пространство с редица възможности за развитие на потенциала на децата.</p>		Коментарът не съдържа предложение
		<p>2. Обръщаме внимание и на необходимостта от изграждане на среда за взаимодействие с родителите и развиването на партньорства с тях, за разбиране на ролята, отговорността и дейностите по сътрудничество за всички участници в ранното образование и грижи. За да се превърне участието на родителите в реалност, услугите за образование и грижи в ранна детска възраст следва да бъдат разработени в партньорство със семействата и да се основават на доверие и взаимно уважение.</p>		Коментарът не съдържа предложение, което да е предмет на наредбата.
		<p>3. Бихме искали да насочим вниманието и към необходимостта от финализиране и приемане на Стандарти за ранно детско развитие, съгласно ЗПУО, при разширяване на заложената целева група и обвързването им не само с постъпването на детето в яслена група в детска градина, а да обхващат времевия период от раждането до 3 годишна възраст.</p>		Коментарът не съдържа предложение, което да е предмет на наредбата.

	<p>4. Конкретни предложения С цел обхващане на всички аспекти на физическата среда за децата, предлагаме в проекта на Наредба, в чл. 13, ал. 8 и чл. 39, ал. 2 и/ли в Приложение 8, които се отнасят към зоните за обучение по Безопасност на движението по пътищата, да бъде включена и възможността за обособяване на паркинг за немоторни превозни средства (колело, скейтборд, тротинетка). Атрактивният дизайн, наред с насърчителни рисунки и надписи за ползата от незамърсяващите средства за придвижване, както и изразената благодарност към децата, които ги използват, са условие за изграждане на позитивно отношение към опазването на околната среда.</p>	Приема се	
	<p>5. Допълнително предлагаме самото обучение по безопасност на движението и обособените зони да създават условия и заниманията да включват модули, които да формират умения в децата не само в ролята им на пешеходци, но и на водачи на такива средства.</p>		Коментарът не съдържа предложение, което да е предмет на наредбата.
	<p>6. Предлагаме да се предвиди и оборудване на детските градини с кошове за разделно събиране на отпадъци, предвид ранната възраст на децата и формирането на навиците. Допълнително, с цел ограничаване използването на пластмасови изделия, предлагаме да се забрани ползването на еднократни съдове и прибори – чинии, чаши, лъжички и др., т.е. децата да не свикват с тяхната употреба, а да се използват пособия, алтернативни на пластмасата.</p>	Приема се	
	<p>7. Прави впечатление широкото представяне на примерни модели на разпределение на физическата среда в детските градини, училищата и центровете, и със съответните специализирани кабинети, но без да е предвидено участие на самите деца в дизайна и планирането на промените, които биха възникнали в резултат от приемането на Наредбата. В тази връзка предлагаме да се предвиди включването на децата като ключов участник в обсъждането на промените и модернизиранието на физическата среда, в която те играят, учат и израстват като личности. Това би било реално прилагане на един от основните принципи в Конвенцията на ООН за правата на децата - правото им на мнение и участие по въпроси, които ги засягат пряко, както и отлична основа за разработване и прилагане на последователни политики, със съответното финансово обезпечаване, които гарантират възможността децата да бъдат активни и да изразяват мнение по въпроси, които ги засягат.</p>	Не се приема	Проектът е подложен на широко обществено обсъждане, с което е предоставена възможност за участие на различни организации и групи лица

		<p>8. Вече 28 години фондация „За Нашите Деца“ поддържа широка палитра от качествени социални услуги за деца в ранна възраст и техните семейства. Предоставяме семейна или близка до семейната алтернатива за най-малките деца в риск, построихме първата Детска къща в България, създаваме и развиваме иновативен Комплекс с различни услуги, които да подкрепят развитието на децата, прилагаме модели на работа със здравната и социалната системи, и не на последно място се застъпваме за адекватно финансиране на цялостна политика на изпълнителната и законодателната власт за спазване на правата на децата. От създаването си до този момент сме подкрепили над 14 000 деца и семейства, а само през миналата година те са над 1 400.</p>		<p>Коментарът не съдържа предложение, което да е предмет на наредбата.</p>
8.	<p>Велизара Добрева - Председател на УС на Асоциация „Българска книга“, получено по имейл на 25.03.2020 г.</p>	<p>1. Във връзка с обявените обществени консултации по Наредбата за физическата среда и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа на личностното развитие, моля приеми следните предложения по членове към наредбата за библиотеките: Към чл.63, ал.3 точката в края на изречението да се махне и да се допълни „минимум два пъти годишно“ в края на изречението.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Преценка за допълването с нови книги е решение на конкретната образователна институция, в зависимост от делегирания им бюджет и интереса на учениците.</p>
		<p>2. Да се създаде нова ал. 4 към чл. 63 със следния текст: “Годишният норматив за набавяне на нови книги и други източници на информация е 1% от годишния стандарт за издръжка на ученик или не по-малко от една книга на ученик годишно.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж мотивите по т. 1</p>
		<p>3. Да се създаде нова ал. 5 на чл. 63 със следния текст „Библиотечния фонд се прочиства веднъж годишно, като библиотечните документи се отчисляват от фонда когато са: остарели по съдържание, налични много екземпляри от един библиотечен документ, неподходящи за профила на библиотеката, физически изхабени, повредени или невърнати от ползвателите, констатирани като липсващи при инвентаризация, некнижни библиотечни документи на неизползваеми носители на информация, повредени или унищожени при стихийни бедствия, както и при кражба, документирана с протокол от МВР.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Посочената дейност е предмет на регулиране от други нормативни актове</p>

		<p>Направените предложения ще гарантират поддържането на актуални и съвременни библиотечни фондове, които отговарят на потребностите на децата и учениците. Основна причина за ниската ползваемост на училищните библиотеки са остарелите и неактуални издания в библиотечните фондове. Към настоящия момент в голяма част от училищните библиотеки се съхраняват остарели и непрофилни издания, за да се поддържа солиден по обем библиотечен фонд и да не се съкращава щатът на библиотечен служител.</p> <p>Второто предложение може да се прецизира в зависимост от броя на учениците в училищата. Например за училища над 800 ученици нормативът да бъде 0,5 % от годишния стандарт за издръжка на учениците или 0,5 книги годишно.</p>		
9.	<p>Национално сдружение на общините в Република България, получено в деловодството на МОН с вх. № 1103-64 от 03.04.2020 г.</p>	<p>НСОРБ и общините подкрепят усилията на МОН за изграждане на съвременна физическа среда за обучение, възпитание, отглеждане и социализация на децата и учениците. В тази връзка, приемането на държавен образователен стандарт, с който да се регламентират изискванията към сградите на образователните институции, е стъпка в правилната посока.</p> <p>В същото време сме убедени, че за да постигнат резултат, новите регламенти следва да са съобразени с реалните условия, финансовите възможности и практиката на общините. Изграденият предимно през 60-80-те години на миналия век сграден фонд, ограничените финансови ресурси на общините, минималната подкрепа за подобряване на материалната база (едва 25 лв. на ученик), както и редица специфики на образователните институции в различните общини, правят невъзможна практическата реализация на Наредбата. Същевременно не са отчетени специфичните условия в големите градове, в които общините следва да изградят нови детски градини, преодолявайки не само проблема с финансирането, но и с липсата на подходящи общински терени. В тази връзка, предлагаме в Наредбата да бъдат регламентирани:</p> <p>1. Специфични изисквания към различните по мащаб и местоположение образователни институции. По част от изискванията е дадена възможност за осигуряване на услугата под алтернативна форма (напр. библиотечното осигуряване на училищата до 150 ученика, осигуряване на условия за спорт в училищата, обособяване на зони за логопед, ресурсен учител и психолог). Считаме, че този подход е удачен и следва да бъде разширен — напр. в малките населени места, в които училищата са в непосредствена близост до</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Изброените изисквания са заложи в Наредба № РД-02-20-3 от 2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата. По отношение обособяването на открити и закрити зони за обучение по безопасност на движението във всяко училища и детска градина считаме, че същите са необходими за създаване на навици на децата и учениците от ранна възраст.</p>

	<p>паркови, горски и земеделски площи, е безпредметно преустройството на училищните дворове с оглед създаване на природен кът и опитна градина (чл. 12, ал.7). По подобен начин могат да бъдат диференцирани изискванията за наличие на бюфет във всяко училище (чл.37, ал.2), осигуряването на условия за спорт и площадки за игри от детските градини (чл. 13, ал.4), обособяването на открити и закрити зони за обучение по безопасност на движението във всяко училища и детска градина (чл. 13, ал.8 и чл.39, ал.2) и други. Считаме, че приоритетно следва да се поставят изисквания за осигуряване на услугата, а не да се дават точни указания за формата предоставянето ѝ;</p>		
	<p>2. Възможности за функциониране на детски градини в партерни помещения на жилищни или административни сгради. Подобен подход ще подпомогне големите общини при осигуряване възможности за обхващане на всички желаещи деца. Позволяваме си да отбележим, че в практиката съществуват редица форми като ведомствени детски градини (изградени за децата на служители в отделни фирми), частни занимални и детски клубове, които не са задължени да отговарят на изискванията към детските градини, но по същество предлагат идентични услуги (обучение, отглеждане, вкл. хранене на децата);</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предприети са действия за промяна на Наредба № РД-02-20-3 от 2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата и Наредба № 3 за здравните изисквания към детските градини.</p>
	<p>3. Корекции на прекомерно завишени изисквания към средата. Осъзнаваме, че значителна част от регламентите са съобразени с действащи 2 наредби, но част от тях намираме за необосновано завишени спрямо реалната ситуация. Подобни са и изискванията за осигуряване на 5 кв. м. площ на дете (чл. 18, ал.3), естествено осветление в обслужващите помещения (чл. 14, ал.2), наличие на перално помещение (чл. 14, ал. 1) и други. С оглед обвързването на проекта с други действащи нормативни актове, считаме, че следва да се направи детайлен анализ и съпоставка между отделните наредби на МЗ и МРРБ и при констатиране на прекомерни изисквания, да се предложат корекции в съответните текстове. При необходимост, НСОРБ има готовност да се включи в дейността на</p>	<p>Приема се</p>	<p>В наредбата е отразено 4 кв. м на дете, както е предвидено в Наредба № 3 за здравните изисквания към детските градини. Предприети са действия и за промяна на Наредба № РД-02-20-3 от 2015 г. за проектиране,</p>

	<p>инициирана от МОН междуведомствена работна група, която да систематизира предложения за промени в относимите разпоредби на съотносимите нормативни актове (ЗУТ и 15 Наредби);</p>		<p>изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата.</p>
	<p>4. Приоритизиране на дейностите и относимост на изискванията. С оглед постигане на яснота по отношение реализацията на предвидените в проектонаредбата параметри, предлагаме в Преходните и заключителни разпоредби да се регламентират отделни етапи за преустройство на средата, които да бъдат обвързани с целево държавно финансиране (напр. чрез Националните програми за предучилищното и училищното образование). Предлагаме приоритетно да се осигурят условията, свързани с безопасността и достъпността на средата (санитарни възли, противопожарни изисквания, обезопасяване на сградите и други), след това да се акцентира върху по незначителните промени във вътрешните и външните пространства (кабинети, класни стаи, обзавеждане и оборудване, училищни дворове), а конструктивните и функционални изисквания към сградите да се съблюдават само при ново строителство и/или основна реконструкция. В противен случай, се опасяваме, че ще се създадат нереалистични очаквания сред директорите на образователните институции и родителите, че всички регламентирани изисквания (вкл. към конструкциите на сградите) ще бъдат постигнати в срок от 10 години. При необходимост, НСОРБ има готовност да Ви предостави и допълнителни конкретни бележки на общините по отделни текстове на проекта на Наредба. НСОРБ и общините отчитат ключовата роля на съвременната физическа среда за провеждане на качествен образователен процес. Настояваме обаче за въвеждане на реалистични изисквания, за изпълнение на които държавата и общините разполагат с необходимите ресурси. Настоящата кризисна ситуация в страната ни и очакваната рецесия на икономиката още повече засилват нашите опасения, че подготвените регламенти ще създадат високи обществени очаквания, на които ще ни бъде невъзможно да отговорим с ограничения финансов ресурс.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Процесът по изпълнение на изискванията ще бъде различен за всяка образователна институция и всеки финансиращ орган, като десетгодишния срок е приемлив и реалистичен за привеждането им към изискванията.</p>

		Оставаме на разположение за оказване на необходимото съдействие за финализиране на проекта и Ви поздравяваме с успешните действия по осигуряване на ефективен учебен процес в условията на извънредно положение. Желаем Ви здраве, сили и мъдрост за справяне с предизвикателствата на настоящето и увереност в по-доброто бъдеще.		
10.	Доклад от началника на РУО – Пловдив, получено в деловодството на МОН с вх. № 0516-118 от 03.04.2020 г.	1. В чл. 62 да се добави нова (3) със следния текст „В училища от 150 до 300 ученика библиотечно-информационното осигуряване се осъществява от 0,5 щат, а над 300 ученика – пълен библиотечен щат от библиотечен специалист с висше библиотечно и педагогическо образование или педагогическо образование и библиотечна квалификация“.	Не се приема	Наредбата няма за цел да регламентира щатни бройки в образователните институции, в т. ч. и на библиотечни специалисти.
		2. В чл. 62, ал. 4 – нова ал. 5 да се добави следния текст „За ефективната работа с натрупания фонд в полза на децата да се използват услугите на професионален библиотекар, според възможностите на учебното заведение“	Не се приема	Наредбата няма за цел да залага изисквания пред образователните институции относно поддържането на определени щатни бройки, в т. ч и професионален библиотекар
		3. В чл. 63, ал. 1 след текста „училищните библиотеки“ се добавя „чрез библиотечния специалист“)	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		4. Т. 4 на чл. 63, ал. да се промени със следния текст „Библиотекарят провежда обучения с ученици за придобиване на умения за намиране, систематизиране, обработка, анализ и използване на информация от традиционни и електронни ресурси и глобалната мрежа“	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		5. В чл. 63, ал. 2 т. 1 текста „аудиовизуални материали“ да се замени с „електронни ресурси“	Не се приема	„Електронни ресурси“ се съдържа в текста „аудиовизуални материали“ и не е необходимо изричното им посочване

		6. В чл. 63, ал. 2, т. 2 текста „ както и при възможност софтуерни пакети “ да се замени с: За по-лесно търсене в ресурсите на библиотеката при възможност се изгражда електронен каталог със специализиран софтуер.	Не се приема	Изгражда електронен каталог със специализиран софтуер се съдържа в понятието „софтуерни пакети“.
		7. В чл. 64 текста „осигурява“ се заменя с „осъществява“	Приема се	
		8. В чл. 64 се създава нова т. 1. Щатен библиотекар с висше библиотечно образование и педагогическа правоспособност или с педагогическо образование и библиотечна квалификация	Не се приема	Виж мотивите по т. 1 и т. 2
		9. В чл. 65 т. 1 – 3 се обединяват в т. 1 със следния текст: Училищната библиотека има обособена читалня с възможност за автоматизирани работни места за достъп до електронни ресурси и глобалната мрежа. Работният кът на библиотекаря е разположен така, че да осигурява контрол над цялото помещение и справочния апарат на библиотеката.	Не се приема	В текста на проекта на наредба е дадено по-ясно обособяването на необходимите зони в помещенията в училищните библиотеки
		10. В чл. 65 се създава нова т. 2 със следния текст „зона за дискусии и прослушване на музикални ресурси“	Не се приема	„Музикалните ресурси“ са част от „Електронните ресурси“
		11. Създава се нов чл. 66 със следния текст „За ефективното функциониране на училищните библиотеки и тяхното финансиране се създават и приемат: Стандарт за библиотечно – информационно обслужване на библиотеките в системата на училищното образование; Длъжностна характеристика на библиотекар, работещ в системата на училищното образование; Правилник за дейността на библиотеките в системата на училищното образование“.	Не се приема	Предложеният текст не е предмет на настоящата наредба
11.	арх. Николай Каменов Директор на Дирекция "Градско и пространствено планиране и недвижимо културно наследство"	1.В чл. 12, ал. 2 след текста „Сградите на детските градини“ се добави текста „когато това се изисква със заданието за проектиране“	Не приема	В наредбата не предвижда само проектиране и изграждане на нови сгради, а и реконструкция и

	<p>Направление "Архитектура и градоустройство" – Столична община, получено по имейл на 17.05.2020 г.</p>			ремонти на съществуващи.
		<p>2. В чл. 12, ал. 3 след изречение първо се вмъкне ново изречение „Занималнята с кът за хранене и спалнята се допуска да бъдат обединени в общо помещение“</p>	Приема се	
		<p>3. В чл. 13, ал. 8 след края се добави ново изречение „Вътрешната зона може да се организира в залата за спорт“.</p>	Приема се	
		<p>4. В чл. 14, ал. 1 изразът „за котелно, в случай, че се използва централно отопление“ се заменя с „технически помещения“.</p>	Приема се	
		<p>5. В чл. 18 във формулата за капацитета 5 кв. м се замени с 4 кв.м</p>	Приема се	
		<p>6. В чл. 19, т. 2 след текста „помещенията, предназначени за подготовителните групи“ се вмъква израза „при възможност“.</p>	Не се приема	<p>Помещенията, предназначени за подготовителните групи следва да са функционално отделени от помещенията, предназначени за учениците с цел недопускането на смесване между децата и учениците от различни възрастови групи.</p>
12.	<p>Министерство на вътрешните работи – Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, получено в деловодството на МОН с вх. № 0313-118 от 16.06.2020 г.</p>	<p>В чл. 7, ал. 2 от проекта на Наредба за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие е посочено, че „При експлоатация на сградите, предназначени за провеждане на обучение и образование, се спазват изискванията на Наредба № 81213-647 от 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите (ДВ, бр. 89 от 2014 г.), а при проектирането, изпълнението, реконструкцията, обновяването, основният ремонт, преустройството, надстрояването и пристрояването на тези сгради, както и за всички случаи, при които се изисква разрешение за строеж, се спазват изискванията на</p>		

Наредба № 131971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (ДВ, бр. 96 от 2009 г.)”.

В чл. 9 от проекта на наредба е посочено, че „При проектиране, ново строителство, реконструкция, основен ремонт на училищата, както и при доставка и подмяна на обзавеждането и оборудването в тях се прилагат насоки за модернизация на физическата среда съгласно Приложение № 1”.

В т. 2.2 към III „Сгради и пространства“ от Приложение № I към чл. 9 са представени възможности за модернизация и оптимизация на пространствата в съществуващите сгради с намеса в плановата структура чрез реконструкции, целящи увеличаване на относителния дял на комуникационните зони с планови трансформации и присъединяване на нови обеми и чрез реконструкции, засягащи помещенията. При реконструкции, целящи увеличаване на относителния дял на комуникационните зони с планови трансформации и присъединяване на нови обеми е предвидено усвояване на непокрити полуинтериорни външни дворове и превръщането им в покрити атриумни пространства. В тази връзка следва да се има предвид, че при проектиране на атриум, приобщаващ три и повече етажни нива се спазват изискванията на Раздел „Сгради с атриуми“ към Глава тринадесета „Строежи с атриуми и строежи с височина над 28 метра“ от Наредба № 13-1971/29.10.2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (СТПНОБП) (обн. ДВ, бр. 96 от 2009 г.).

При реконструкции, засягащи помещенията е посочено, че е „много важно пространствата да преливат едно в друго, да има възможност чрез мобилни прегради да се променят размерите на помещенията за обучение. Целта е да се даде свобода на обучителния процес и възможност на учителите да разгърнат максимално методите си на обучение. За постигането се използват леки преградни плътни стени или стъклени витрини”. Показани са варианти за реконструкция за осигуряване на гъвкавост на учебните пространства в комбинация с уширени зони в коридорите, които се превръщат в „многофункционално пространство”. Показан е и вариант за „частично премахване на преградна стена между две класни стаи и за поставяне на мобилни прегради под ъгъл от 45 градуса, заграждащи уширение към коридора. При премахване на преградите класната стая се отваря към коридорното пространство“. В т. IV.2 „Зони за комуникация” от Приложение № 1 към чл. 9 на представения проект на Наредба е посочено, че се предвижда осигуряването на „подвижни преградни стени към класните стаи, според конкретното решение, така че при нужда стаите

		<p>лесно да се отворят и коридорните пространства да се приобщат към тях“. В тази връзка следва да се има предвид, че при предвидените варианти за реконструкция и преустройство има вероятност да възникнат противоречия с нормативните изисквания за осигуряване на евакуация на хората от сгради и помещения, регламентирани в Глава седма „Евакуация на хора от сгради и помещения при пожар или авария“ от Наредба № 13-1971/29.10.2009 г. за СТПНОБП.</p> <p>В т. IV.2 „Зони за комуникация“ от Приложение № 1 към чл. 9 на представения проект на Наредба за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие е предвидена възможност за обособяване във фойетата и коридорите на „функционално значими зони и кътове чрез използването на мебелировка, ниски и високи подвижни прегради, технологични въведения,“, както и „Разделяне на издължените коридорни пространства, чрез оформяне на сепарета и др. В тази връзка следва да се има в предвид следното:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Съгласно изискванията на чл. 34, ал. 1, т. 3 от Наредба № 81213-647/01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите (Обн. ДВ, бр. 14 от 2014 г.) (ПНПБЕО), по време на експлоатация не се разрешава поставяне на материали и оборудване, както и изграждане на други препятствия в коридорите, пожарозащитните преддверия, стълбищата, рампите и по другите пътища за евакуация в обектите, с които се намалява широчината на евакуационните пътища под нормативно изискващата се или се създават предпоставки за затрудняване на безопасната евакуация; 2. Съгласно изискванията на чл. 34, ал. 1, т. 4 от Наредба № 81213-647/01.10.2014 г. за ПНПБЕО, по време на експлоатация не се разрешава поставянето на горими материали по пътищата за евакуация. 	<p>Не се приема</p>	<p>Планове за реконструкция и преустройство предварително се съгласуват от органите за пожарна безопасност</p>
--	--	---	---------------------	--